

PA·RI
MATERIA

**KALUSTEIDEN
YLEINEN KÄYTTÖ JA
HOITO-OHJE**

KÄYTÄ OIKEIN HUONEKALUASI

Huonekaluilla tarkoitetaan sisätiloissa käytettävää irrallista tai kiinteää kalustetta, jotka ovat usein kovassa käytössä. Tärkeintä on, että huonekaluja käytetään siihen tarkoitukseen, johon se on valmistettu. Käytössä on syytä huomioida turvallisuustekijät.

Oikein koottu ja käytetty huonekalu on turvallinen.

Huonekalun käytössä on otettava huomioon turvallisuustekijät:

- ei saa käyttää tikkaina
- ei saa istua käsinojalla,
- ei saa kuormittaa liikaa
- noudatettava valmistajan erikoisohjeita.

Silloin tällöin on tarkistettava, että helat ja ruuvit ovat edelleen hyvin kiristettyjä. Huonekalun jaloissa on hyvä olla suojuksia, jotka on materiaaliltaan käyttötarkoitukseen sopivia. Varmistetaan, että lattiamateriaali kestää ilman painaumuksia huonekalujen jalkojen kuormitukset. Varmistetaan, ettei värillinen huonekalu- tai suojusta materiaali jätä jälkiä lattiaan. Kosteudesta pilaantuvalla lattialla käytettävä suojuksia ei saa imeä vettä.

Huonekalua ei saa sijoittaa voimakkaaseen auringonvaloon tai lämmityslaitetta vasten. Huonekalu sijoitetaan huoneeseen siten, että se ei ole kulkureitillä ja etteivät huoneen aukeavat ovet kolhi sitä.

Huonekalua ei saa jättää ulos. Huonekalun mukana tulleita käyttöohjeita on syytä noudattaa. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota mekanismien oikeaan käyttötapaan. Mikäli kerran koottua hyllykköä on tarpeen siirtää, on hyllykkö ensin tyhjennettävä tavaroista. Elementit irrotetaan toisistaan ja siirretään yksi osa kerrallaan.

Huonekalua käytetään siihen tarkoitukseen, mihin se on valmistettu. Yleisen turvallisuuden laiminlyönti vähentää tai jopa poistaa myyjän vastuun tuotevirhetapauksissa ja valmistajan vastuun tuotevastuutapauksissa.

Huonekalua ei pidä käyttää väärin esim. seuraavasti:

- Käyttämällä sitä tikkaina tai kiipeämisalustana.
- Keinumalla tuolilla kahden jalan varassa.
- Istumalla tuolin käsinojalla tai pöydän reunalla.
- Kuormittamalla hyllyä liikaa.

Seinälle ripustettavien kaappien, ym. normaali kuormitus on n. 50 kg/jm. Seinien kantavuus on tarkistettava ennen kuin kaappeja tms. ripustetaan. Kipsikartongista rakennetut seinät eivät kestä ilman vahvistusta tavanomaisiakaan seinäkaappikuormia.

Kaikki lattiamateriaalit eivät kestä painumatta tavanomaisia kaappi-, hylly-, eikä tuolinjalkakuormia. Tällaisista painumajäljistä ei vastata.

KUINKA KALUSTEITA HOIDETAAN?

Eri materiaaleja hoidetaan eri tavoin. Yhdelle pintamateriaalille sopiva puhdistusaine voi pilata toisen materiaalin, joten on syytä noudattaa hoito-ohjeita. Huonekalujen hoitoon pätee edelleen vanha viisaus, että ahkera ylläpitosiivous neutraaleilla aineilla on parempi kuin shokkihoito vahvoilla pintoja kuluttavilla aineilla.

Puhdistusaineita voidaan jaotella esim. pH-arvon mukaan. Useimpiin tilanteisiin sopii parhaiten neutraali tai heikosti emäksinen puhdistusaine. Tahrojen poistoon voidaan käyttää jotakin liuotetta kuten esimerkiksi mineraalitärpättiä tai denaturoitua spriiitä. Niitä saa ostaa rautakaupoista ja huoltoasemilta. Puhdistusaineet tulee säilyttää niin, että lapset eivät saa niitä haltuunsa.

PUHDISTUSAINEIDEN PH-ARVOT

NEUTRAALI PESUAINE

Neutraalin puhdistusaineen käyttöliuoksen pH on 6-8

- astianpesuaineet, ikkunanpuhdistusaineet ja pintojen puhdistusaineet
- ovat puhdistusvaikutuksiltaan kaikkein miedoimpia. Soveltuvat kaikille vettä sietäville pinnoille.

EMÄKSINEN PESUAINE

Heikosti emäksisen puhdistusaineen pH on 8-10

- yleispuhdistusaineet, ikkunanpuhdistusaineet, desinfioivat
- puhdistusaineet sekä tekstiilipintojen vaahtopuhdistusaineet
- soveltuvat kaikille vettä sietäville pinnoille, erinomainen myös wc- ja pesutilojen sekä saunan pesussa.

Emäksisen puhdistusaineen pH on 10-11

- yleispuhdistusaineet, hankausaineet, ikkunanpuhdistusaineet ja desinfioidut puhdistusaineet.
- ainetta käytettävä varoen maalipinnoilla. Aineet pehmittävät vahat.

Vahvasti emäksisen puhdistusaineen pH on yli 11

- uuninpuhdistusaineet, desinfioidut pesuaineet, koneastianpesuaineet ja vahanpoistoaineet
- käytettävä maali- ja lakkapinnoille erittäin varovasti.

HAPAN PESUAINE

Happaman puhdistusaineen käyttöliuoksen pH on 0-6

- heikosti happaman pH on 5-6
- happaman pH on 2-5
- vahvasti happaman pH on 0-2
- wc:n puhdistusaineet, ruoste-, kalkki ym. tahrojen poistajat
- aroille pinnoille käytettävä varoen tai ei lainkaan. Ei sovi alumiinille, emalille, havupuupinnoille tai marmorille.

PUHDISTUSMENETELMIÄ

Harjaus

Roskien tai kuivan irtolian poistaminen harjalla kaluste- ja tekstiilipinnoilta.

Imurointi

Irtolian poistaminen imurilla.

Kuivapyyhintä

Pyyhitään kuivalla pölyä sitovalla siivouspyyhkeellä. Sopii pinnoille, jotka eivät siedä vettä.

Nihkeäpyyhintä

Pyyhitään esimerkiksi neutraalissa puhdistusaineliuoksessa nihkeytetyllä siivousvälineellä, kuten, siivouspyyhkeellä. Pinta jää kosteaksi ja sen voi kuivata tai antaa kuivua itsestään. Poistaa irtolian lisäksi vähäistä tahraisuutta. Sopii kevyesti likaantuneille pinnoille eikä aratkaan pinnat vahingoitu.

Kosteapyyhintä

Pyyhitään puhdistusaineliuoksessa kostutetulla siivousvälineellä, esimerkiksi siivouspyyhkeellä. Pinta jää kosteaksi ja sen voi kuivata ja antaa kuivua itsestään. Sopii tuoreeseen likaan ja kevyesti likaantuneille pinnoille.

Märkäpyyhintä

Ainoastaan vettä sietäville pinnoille. Pyyhitään puhdistusaineliukseen kastetulla siivousvälineellä. Pinta jää niin märäksi, että se on kuivattava. Jos on käytetty voimakasta puhdistusainetta, pinta huuhdellaan.

Painehuuhtelu

Suoritetaan tekstiilimateriaaleille painehuuhtelukoneella. Paineinen vesi ja puhdistusaineliuos ohjataan suuttimen kautta puhdistettavalle pinnalle. Koneessa on veden imuri, joka imuroi veden ja puhdistusaineliuksen.

Höyrypuhdistus

Vesihöyryllä suoritettava puhdistus, jota tehostetaan mekaanisella käsittelyllä. Vesihöyry irrottaa kiinnittyneen lian, joka poistetaan pyyhkimällä tai imuroimalla.

SUOJAUSMENETELMIÄ

Vahaus

Pinnan suojaaminen vahalla.

Öljyäminen

Pinnan suojaaminen tarkoitukseen sopivalla öljyllä.

Pinnan käsittely tekstiilipintojen suoja-aineella

Kosteuden ja lian imeytymisen kuituihin estävä kalvo, joka saadaan aikaan joko suihkuttamalla tai veteen lisättävällä suoja-aineella.

SKOVAPINTAISTEN KALUSTEIDEN PUHDISTUS

Kalusteissa käytetään mm. puuta, muovia, metallia, lasia, kiveä sekä linoleumia. Useimmat puukalusteet ovat lakattuja tai maalattuja, jotkut öljytyjä, vahattuja tai täysin vailla pintakäsittelyä. Kalusteiden puhdistuksessa ja hoidossa on ratkaisevaa se, miten pinta kestää kosteutta. Kalusteiden imuroidaan pölysuuttimella tai pyyhitään nihkeällä säännöllisesti. Kalusteiden jalat samoin kuin koristeelliset ja monimuotoiset kalusteetkin on usein kätevintä imuroida. Laajoilta tasopinnoilta saa pölyt nopeimmin pois nihkeällä pyyhkimällä. Tahriintumat sekä kevyt lika poistetaan tarpeen mukaan kostealla pyyhkimällä ja kosteudelle arat sekä kiiltävät pinnat kuivataan kiiltäviksi.

PUU, PUULEVYT JA VIILUTETUT LEVYT

Yleistä

Huonekaluissa puu on eri muodoissa, esimerkiksi kokopuuna (massiivipuuna) tai viilupintaisena levynä. Kokopuu turpoaa tai kutistuu helposti. Tasaiset, kokopuiset pinnat voivat vinoutua, kaareutua tai lommoutua. Kokopuista huonekalua ei pidä asettaa alttiiksi voimakkaille lämmön tai kosteuden muutoksille. Viilu on ohut puulevy, jonka paksuus vaihtelee. Viilulla voidaan päällystää esimerkiksi puu-, lastu tai kuitulevyä (kuten esim. MDF). Pinnan kestävyys riippuu puun laadusta, pintakäsittelystä, viilun paksuudesta ja sen alla olevasta materiaalista. Käsittelemätön puu likaantuu ja tahraantuu helposti. Tämän vuoksi pinnat on yleensä käsitelty joko maalilla, lakalla, öljyllä tai vahalla. Pintaa hoidetaan aina sen käsittelytavan mukaisesti.

KÄSITTELEMÄTÖN PUU

Käsittelemättömän puunpinnan voi huoletta pestä jopa hankausaineella tai karkeahkolla hankauspesimellä. Pinta on hyvä ensin pestä pyöröliikkein ja lopuksi puun syiden suuntaan, jotta puu kuluisi tasaisemmin. Pinta huuhdotaan väljällä, kylmällä vedellä. Tällöin puun huokoset supistuvat ja puu säilyy valkoisempana. Pesussakin on hyvä käyttää viileää vettä. Kuuma vesi turvottaa puuta ja päästää lian tunkeutumaan aukinaisiin huokosiin. Perusteellisen pesun jälkeen pinta voidaan suojata öljyämällä, mutta vain kulunut ja haalistunut pinta kannattaa öljytä.

MAALATTU PUUPINTA

Maali muodostaa pintaa suojaavan kalvon, joka peittää täysin puun kuvioinnin. Maalipinta saattaa olla kiiltävä, puolikiiltävä tai himmeä. Puun eläminen halkaisee helposti kovan maalipinnan.

Hoito ja suojaus

Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Kiiltävä pinta suojataan ainoastaan silloin tällöin ohuelti kalustevahalla. Pinnoille asetettavien laitteiden kuminastat tulisi korvata huopanastoilla tai muulla värjäämättömällä materiaalilla.

Tahrojen poisto

Kaikille tahroille ensin laimentamaton neutraali pesuneste. Väritahrat ja veteen liukenemattomat tahrat poistetaan mineraalitärpätillä tai denaturoidulla spriillä, mutta varovasti, koska kaikki pinnat ei kestä käsittelyä. Aineen sopivuus kannattaa testata näkymättömään kohtaan. Lopuksi pyyhitään kostella ja kuivataan.

On varottava:

- Hankaavia siivousvälineitä ja -aineita.
- Himmeän pinnan voimakasta hankausta, sillä pinta alkaa helposti kiiltää.
- Vahvasti emäksisiä ja happamia puhdistusaineita.
- Voimakkaita liuottimia, kuten asetonia ja tinneriä.
- Värjääviä nesteitä.
- Runsasta veden käyttöä ja pitkäaikaista nesteen vaikutusta.
- Kuumia esineitä. Kuumaa vettä tai kahvia.

LAKATTU PUUPINTA

Lakka on läpinäkyvän kalvon muodostuva pintakäsittelyaine, jonka kiiltoaste vaihtelee. Lakatussa pinnassa pienet kulumat eivät näy yhtä hyvin kuin maalipinnassa. Ennen lakkausta puupinta voidaan petsata. Petsauksella saadaan puun syyt kauniimmin esille, sopivampi värisävy tai erilaisia tummuusasteita.

Hoito ja suojaus

Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä (esim. astianpesuaineliuos) kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Pidä kemikaalien vaikutusaika mahdollisimman pienenä. Himmeät ja puolihimmeät pinnat ovat arimmat. Vältettävä hankausta, sillä ne alkavat helposti kiiltää.

Pinnoille asetettavien laitteiden kuminastat korvattava huopanastoilla tai muulla värjäämättömällä materiaalilla.

Tahrojen poisto

Kaikille tahroille ensin laimentamaton neutraali pesuneste. Väritahrat ja veteen liukenemattomat tahrat poistetaan mineraalitärpätillä tai denaturoidulla spriillä, mutta varovasti, koska kaikki pinnat ei kestä käsittelyä. Aineen sopivuus kannattaa testata näkymättömään kohtaan. Lopuksi pyyhitään kostella ja kuivataan. Kalustevahalla hangataan varovasti erittäin pahoja tahroja samoin kuin kuumuuden ja kosteuden jättämiä jälkiä.

On varottava:

- Hankaavia siivousvälineitä ja -aineita.
- Pinnan epätasainen mekaaninen rasitus johtaa usein epätasaiseen kiiltoon.
- Vahvasti emäksisiä sekä happamia puhdistusaineita.
- Voimakkaita liuottimia, kuten asetonia ja tinneriä.
- Vahojen käyttöä, koska niiden poistaminen tarvittaessa saattaa aiheuttaa vaikeuksia.
- Kuumia esineitä tai kuumaa vettä.
- Runsasta veden käyttöä ja pitkäaikaista nesteiden vaikutusta
- Värjääviä nesteitä, erityisesti kahvia.
- Syviä naarmuja, joiden kautta rasva voi tunkeutua puuhun.

ÖLJYTTY PUUPINTA

Käsittelemätön puupinta voidaan öljytä. Öljy tasoittaa ja syventää puun väriä ja lisää sen kosteudenkestoa. Öljykäsittely pinta kestää rajoitetusti alkoholia, nesteitä ja lämpöä. Jos käsittely tehdään esim. vernissalla tai pellavaöljyllä, on öljyiset kangaspalat ehdottomasti joko poltettava tai upotettava veteen, koska öljyä sisältävä kangas saattaa syttyä itsestään tuleen.

Hoito ja suojaus

Kuiva- ja nihkeäpyyhintä siivouspyyhkeellä. Puupinta öljytään muutama kerta vuodessa esimerkiksi kalusteöljyllä. Öljy hierotaan puhtaaseen ja kuivaan puupintaan voimakkain pyörivin liikkein. Öljyä levitetään niin moneen otteeseen kuin puu pystyy sitä imemään. Ylimääräinen öljy hangataan pois pinnan kuivumisen jälkeen kuivalla siivouspyyhkeellä tai pinta pestään kevyesti.

Liian usein suoritettu öljyäminen tekee pinnan tahmeaksi, jolloin lika ja pöly tarttuvat siihen herkästi.

Tahrojen poisto

Tahrat poistetaan neutraalilla pesunesteellä, vaikeimmissa tapauksissa mineraalitärpätillä tai hiomapaperilla kalusteöljyn kanssa. Vaikeisiin tahroihin voi kokeilla hankaavaa pesuainetta, jonka jälkeen puhdistettu kohta on öljyttävä uudelleen.

On varottava:

- Hankaavia siivousvälineitä.
- Vahvoja emäksisiä puhdistusaineita.
- Runsasta veden käyttöä.
- Teräviä esineitä.
- Värjääviä nesteitä.

VAHATTU PUUPINTA

Käsittelemättömän puupinnan vahaamiseen käytetään huonekaluvahaa tai mehiläisvahaa. Pinta on altis värjäytymään tahroista, mutta tahrakohta on korjattavissa uudelleen. Vahattu pinta on jonkin verran kiiltävämpi kuin öljyty pinta.

Hoito ja suojaus

Kuiva- tai nihkeäpyyhintä siivouspyyhkeellä. Vahaus nukkaamattomalla siivouspyyhkeellä.

Tahrojen poisto

Tahrat ja vesijäljet poistetaan vahalla.

On varottava:

- Värjääviä aineita.
- Kuumuutta.

METALLI

Huonekaluissa ja niiden osissa käytetään usein metallia, terästä, ruostumatonta terästä, kuparia ja messinkiä. Metallipinnat voivat olla pinnoitettuja tai pinnoittamattomia.

JAUHEMAALATTU PINTA

Jauhemaalaus on pinnoitusmenetelmä, jossa kemiallisesti karhennetun metallin pintaan aikaansaadaan kulutusta kestävä maalipinta.

Hoito ja suojaus

Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä (esim. astianpesuaineliuos) kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata.

Tahrojen poisto

Laimentamattomalla neutraalilla pesuaineella, minkä jälkeen kosteapyyhintä ja kuivaus.

On varottava:

- Happamia puhdistusaineita.
- Voimakkaita liuotepuhdistusaineita.

LAKATTU PINTA

Kuparin ja messinkiosat ovat yleensä lakattuja hapettumisen ehkäisemiseksi.

Huolto ja suojaus

Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata.

Tahrojen poisto

Laimentamaton neutraali pesuaine kaikille tahroille, minkä jälkeen kosteapyyhintä ja kuivaus.

On varottava:

- Hankausaineita ja karkeita pesimiä. Messinki- ja kuparipinnat alkavat tummua suojalakan vaurioituttua.
- Happamia puhdistusaineita.
- Voimakkaita liuottimia.

KROMATTU PINTA

Kromaus on sähkökemiallisen reaktion avulla aikaansaatu pinnoite, joka muodostuu nikkelistä ja kromista. Kromaus voidaan tehdä paitsi metallin, myös muovin pinnalle.

Hoito ja suojaus

Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Kromia voidaan myös kiillottaa sille erikseen suunnitellulla kiillotusvahalla.

Tahrojen poisto

Laimentamaton neutraali pesuaine sopii kaikille tahroille, minkä jälkeen kosteapyyhintä ja kuivaus.

On varottava:

- Hankausaineita ja karkeita pesimiä.
- Happamia puhdistusaineita.
- Voimakkaita liuottimia.

PINNOITTAMATON METALLI

Hoito ja suojaus

Puhdistuakseen lakkaamattomat metallit vaativat oman kiillotusaineensa. Kupari- messinki- ja pronssi saattavat kiillottua pelkällä pesulla. Pestävä neutraalilla tai heikosti emäksisellä pesunesteellä. Puhdistusainetta voidaan hieroa sellaisenaan pinnalle. Huuhdellaan ja kuivataan hyvin. Kiillotusaineella kiillottamisen jälkeen pintoja ei pestä, jos halutaan suojakalvo tummumista vastaan. Lopullisen kiiltonsa pinta saa, kun sitä hangataan voimakkaasti kuivalla siivouspyyhkeellä.

Ruostumaton teräs puhdistetaan käyttäen joko neutraalia tai heikosti emäksistä puhdistusainetta. Mikäli pinnoilla on rasvaista likaa, voidaan käyttää emäksistäkin ainetta. Kosteapyyhinnän jälkeen pinnat on hyvä kuivata. Ikkunanpuhdistusainetta voi käyttää silloin tällöin. Se poistaa rasvaista likaa ja kuivuu nopeasti pisarajälkiä jättämättä.

Tahrojen poisto

Laimentamaton neutraali tai heikosti emäksinen puhdistusaine kaikille tahroille. Ruostumattoman teräksen puhdistamiseen sopivat valkopesuaineet, klooripitoiset puhdistusaineet ja koneastianpesuaineet. Hapettumien poistoon sopii metallinpuhdistusaine.

On varottava:

- Hankausaineita ja karkeita pesimiä.
- Happamia puhdistusaineita.
- Kuumen keittoastian nostamista suoraan keittolevyttä teräspöydälle, koska pinta laajenee ja saattaa kupruilla. Ruostumattoman teräksen pinta voi tummua kovan kuumennuksen vaikutuksesta.

LASI

Huonekaluissa käytetään erilaisia lasityyppejä. Antiikkilasi on valmistuksen yhteydessä saatu näyttämään vanhalta lasilta. Float-lasi on yleisin, uusimman tekniikan mukaan valmistettu lasi. Karkaistun lasin kestävyyttä on parannettu ja se on ns. turvalasia, joka hajotessaan menee pieniksi sirpaleiksi. Sitä käytetään kuten laakalasia pöytälevyinä sekä kaapeissa ja vitriineissä. Laminoidussa lasissa on kaksi lasikerrosta, joiden välissä on muovia. Ornamenttilasi on kuvioitua lasia.

Hoito ja suojaus

Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesuaineessa tai ikkunanpuhdistusaineessa kostutetulla siivouspyyhkeellä, kuten ikkunapyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata.

Tahrojen poisto

Tahrojen poistoon tai lasipinnan kirkastamiseen voit käyttää erikoisaineita puhdistusaineen oman ohjeen mukaan. Poistetaan kiinteät tahrat raapalla.

On varottava:

- Hankaavia siivousvälineitä.
- Hankausaineita.
- Vahvasti emäksisiä puhdistusaineita.
- Iskuja ja kolhuja.
- Raskaiden tavaroiden säilyttämistä tavallisella lasihyllyllä.

MUOVI JA LAMINAATTI

Huonekaluja tai niiden osia valmistetaan myös muovista. Muovia voidaan maalata, lakata, kromata ym. Eri materiaaleilla on hyvin erilaisia ominaisuuksia, joihin myös valmistusmenetelmä vaikuttaa. Korkea- ja matalapainelaminaatteja käytetään asuntilojen kiinto- ja irtokalusteissa. Valmistettavat laminaatit viimeistellään aina käyttökohteenvaatimukset huomioiden.

KOKOMUOVISET KALUSTEET

Kokonaan muovisia huonekaluja tehdään yleensä valamalla, ruiskupuristamalla tai tyhjiömuovaamalla levystä. Lasikuituvahvisteisia muoveja käytetään harvoin. Käytössä olevia muovilaatuja ovat polyuretaani (PU), polypropeeni (PP), akryliniitriilibutadieenistyreeni (ABS), polystyreeni (PS), polyamidi (PA) jne.

PINNOITETUT MUOVICALUSTEET

Pinnoitteet voivat olla muoveja kuten polyvinyylikloridia (PVC) ja polyolefiineja tai muovihartseilla kyllästettyjä papereita, kuten korkeapainelaminaattia tai melamiinimuovikalvoa, joita käytetään esimerkiksi keittiökaluksissa.

Korkeapainelaminaatin pintakerroksena on mekaanista kulutusta ja kemiallista rasiustakestävä kerros. Sen vuoksi se kestää hyvin kotitaloudessa käytettäviä happoja, emäksiä, liuotepuhdistusaineita ja kuumuutta noin 180 ° C. Suoraan uunista tai keittolevyiltä nostettujen kattiloiden ym. alla on aina käytettävä alustaa. Matalapainelaminaatti on huomattavasti ohuempaa kuin korkeapainelaminaatti eikä ole käytön ja hoidon kannalta yhtä kestävää kuin korkeapainelaminaatti. PVC- ja polyolefiinikalvot liimataan levyn tai listan pintaan. Näiden kalvojen kemiallinen kestävyys on hyvä, mutta hankaavia aineita ne eivät kestä.

Hoito ja suojaus

Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Jotkut muovit sähköistyvät ja keräävät herkästi pölyä. Sähköisyyttä voit vähentää jättämällä nihkeä- tai kosteapyyhinnän jälkeen huuhtelun ja kuivaamisen pois.

Puhdista pinttyneet pinnat laimentamattomalla neutraalilla pesunesteellä liuottaen. Huuhdellaan ja kuivataan. Vaalean pinnan voit puhdistaa valkaisuaine- tai valkopesujauheliuoksella. Jos käytetään klooripitoista puhdistusainetta, puhdistusveden on oltava haaleaa, jotta kloori ei haihdu. Muita puhdistusaineita ei saa sekoittaa desinfiointiaineisiin.

Korkeapainelaminaateille suositellaan puhdistusaineeksi vettä ja mietoja hankausaineettomia pesuaineita. Valkaisuaineita tai valkopesujauheliuoksia ei suositella.

Tahrojen poisto

Laimentamaton neutraali pesuaine kaikille tahroille. Väritahrat ja veteen liukenemattomat tahrat poistetaan mineraalitärpätillä tai denaturoidulla sprillä, lopuksi kosteapyyhintä.

On varottava:

- Hankaavia siivousvälineitä.
- Hankausaineita.
- Teräviä esineitä.
- Kuumia esineitä.
- Värjääviä nesteitä.
- Vahvoja emäksisiä sekä happamia puhdistusaineita.
- Asetonin käyttöä polystyreenin ja akryylimuovien puhdistuksessa.

LINOLEUMI

Linoleumi on aito luonnontuote, jonka raaka-aineena on pääosin pellavaöljy, puujauho ja/tai korkkirouhe sekä kalkkikivijauho. Linoleumin alusta on yleensä joko pahvia tai juuttia, joka liimataan kalusteen pinnalle. Linoleumia käytetään pöytäpinnoitteena ja kalusteiden pinnoitteena. Linoleumi tuotteet käsitellään likaa hylkiväksi jo valmistusvaiheessa joko lakkaamalla tai vahaamalla. Vahattu pinta ei ole yhtä kestävä kuin lakattu, mutta se on helpompi pitää siistin näköisenä. Ostettaessa kalusteita on varmistettava, miten linoleumipinta on viimeistelty, jotta sitä voi hoitaa pinnoitteelle parhaiten sopivalla tavalla.

Hoito ja suojaus

Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Päivittäiseen puhdistukseen soveltuu hyvin mikroliina. Pinttyneet pinnat puhdistetaan laimentamattomalla neutraalilla pesunesteellä liuottaen, jonka jälkeen pinta huuhdellaan ja kuivataan. Vahatun linoleumin pinnoite voidaan uusia tarvittaessa. Öljyvahaa levitetään ohut kerros ja annetaan kuivua. Lakattu linoleumipinta voidaan myös uudelleen lakata. Sopiva lakka pitää tarkistaa myyjältä.

Tahranpoisto

Kaikille tahroille ensin laimentamaton neutraali pesuneste. Väritahrat ja veteen liukenemattomat tahrat poistetaan mineraalitärpätillä tai denaturoidulla spriillä, lopuksi kosteapyyhintä ja kuivaus. Vahatulle pinnalle voidaan tehdä tahranpoisto ja ehostus ohennetulla öljyvahalla. Näin voidaan käsitellä myös kuumuuden ja kosteuden jättämiä jälkiä.

On varottava:

- Hankaavia siivousvälineitä ja -aineita.
- Vahvasti emäksisiä sekä happamia puhdistusaineita.
- Voimakkaita liuottimia, kuten asetonia ja tinneriä.
- Kuumia esineitä tai kuumaa vettä.
- Runsasta veden käyttöä ja pitkäaikaista nesteiden vaikutusta.
- Värjääviä nesteitä, erityisesti kahvia.
- Syviä naarmuja, joiden kautta rasva voi tunkeutua linoleumiin.

KIVI

Luonnonkiveä käytetään yleisimmin lattioissa, pöytäpinnoissa ja seinissä. Luonnonkiven yleisimmät pintakäsittelyvaihtoehdot ovat hionta ja kiillotus. Huokoisten kivipintojen tiivyyttä voidaan parantaa pintahuokosiin tunkeutuvilla suoja-aineilla. Käsittely suojaa pintaa likaantumiselta, vedeltä ja tahroilta sekä parantaa jonkin verran kulutuksen kestävyttä.

Jäljitely kivi on usein lastulevyä, joka on pinnoitettu kuvioidulla pinnoitteella ja sen jälkeen käsitelty polyesterilakalla. Sitä hoidetaan kuten lakattua puupintaa.

GRANIITTI

Graniitti on kova kulutusta ja kosteutta kestävä helppohoitoinen materiaali. Kosteana kivipinta on tummempi kuin kuivana.

Hoito ja suojaus

Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Käytössä vaurioituneen kivipinnan voi hioa moneen kertaan.

On varottava:

- Hankaavia siivousvälineitä.
- Hankausaineita.
- Vahvasti emäksisiä puhdistusaineita.
- Rasvaa — se uppoaa pintahuokosiin tummentaan pinnan ja on vaikea poistaa. Haitta ei korostu, kun esimerkiksi keittiössä käytetään leipoessa alustaa tasaisesti.

MARMORI

Pöytäpintoina käytetään myös marmoria, jonka pinta on joko himmeä tai kiillotettu; käsittelemätön tai lakattu. Marmori ei sovi keittiön työtasoksi, koska se imee herkästi rasvaa ja likaa.

Hoito ja suojaus

Kosteapyyhintä neutraalissa pesuaineliuoksessa kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Pinta suojataan vesivahalla tai saippuaa sisältävällä hoitoaineella. Lakattua kivipintaa hoidetaan samoilla periaatteilla kuin lakattua puuta. Käytössä vaurioituneen kivipinnan voi hioa moneen kertaan.

On varottava:

- Hankaavia siivousvälineitä.
- Hankausaineita.
- Vahvoja emäksiä sekä happamia puhdistusaineita.
- Rasva-, väri- ja happotahroja. Käsittelemätön marmoripinta imee herkästi likaa ja vioittuu esimerkiksi virvoitusjuomien, punaviinin, punajuuren, hedelmien ja värikynien aiheuttamista tahroista.
- Voimakkaita lämmönvaihteluja. Erityisesti lakattu marmoripinta on herkkä lämmönvaihteluille.
- Kukkaruukusta tms. valuvaa vettä.

VERHOILUMATERIAALIT

Yleistä

Verhoilluissa kalusteissa on päällismateriaalina joko kangas, nahka tai muovipinnoitteinen kangas. Pehmeäpintaisissa kalusteissa ei pöly näy selvästi, minkä vuoksi ne helposti jäävät puhdistamatta. Epätasaiseen, pehmeään pintaan kertyy kuitenkin pölyä jopa enemmän kuin sileään. Päälysteeseen painunut pöly samentaa värejä, tekee nuhruisen näköiseksi ja yleensäkin kuluttaa pehmeää pintaa. Nukkakankaat toisaalta usein näyttävät nuhruisilta, kun niissä on istuttu, mutta se saattaa johtua vain nukan kaatumisesta tai kääntymisestä, jolloin valo kankaan pinnasta peilautuu epätasaisesti. Harjaamalla tai imuroimalla kangas saadaan nukkapinta taas näyttämään tasaisemmalta.

Verhoilumateriaali on valittava käyttötarpeen mukaan. Esimerkiksi jatkuvasti käytettävään huonekaluun sopii kestävä ja helposti puhdistettava materiaali. Valitsemalla helppohoitoinen materiaali ja sellainen kuosi ja väri, jossa pieni tahra tai likaantuminen ei heti näy, helpotetaan omaa työtä. Myyjän asiantuntemusta kannattaa hyödyntää.

Huonekalujen verhoilussa käytetään erilaisia materiaaleja. Tämä on otettava huomioon myös niiden hoidossa ja puhdistuksessa. Tekokuituiset kankaat ovat helppohoitoisempia ja kestävämpiä käytössä kuin esim. puuvilla tai pellava. Luonnonkuidut näyttävät kauniilta, mutta saattavat likaantua herkästi, koska imevät helpommin kosteutta kuin tekokuidut.

Huonekalukankaille tehdään monenlaisia käyttö-, puhdistus- ja turvallisuusominaisuuksia parantavia käsittelyjä. Suomessa myytävät pehmustetut istuinhuonekalut eivät saa syttyä savukkeesta. Kaikki verhoilumateriaalit ovat palotestattuja.

Huonekalujen päälliset ovat toisinaan irrotettavia ja erikseen pestävissä, mutta päällisissä oleva vetoketju ei ole siitä takeena. Vetoketjun tarkoituksena on saada päälliset helpommin pehmusteen päälle. Pesussa päällinen saattaa kutistua tai kankaan reunat voivat rispaantua. Onkin syytä aina noudattaa valmistajan antamia pesuohjeita.

TEKSTIILIPÄÄLLYSTEET

Tekstiilimateriaalit, joita huonekaluissa käytetään ovat usein sekoitteita. Kuituja yhdistämällä pyritään parantamaan esim. hoito-, ja käyttöominaisuuksia tai materiaalin lujuutta. Sekoitteissa käytetään sekä luonnonkuituja että tekokuituja. Puhuttaessa näistä sekoitekankaista käytetään useinkin kauppanimiä. Tunnetuimpia on ehkä Alcantara, Kent ja Antela. Mm. Alcantara muistuttaa ulkonäöltään mokkanahkaa, mutta kankaaseen käytettävät kuidut ovat tekokuituja: polyesteriä ja polyuretaania. Hoito-ohjeet kertovatkin sen hoitotavan, minkä tuotteen kaikki kuituosat kestävät.

Mikäli hoito-ohje sallii vesipesun, voidaan kalusteen tekstiilit pestä painehuuhtelukoneella tai höyrypesimellä. Veden sietokyky kannattaa tarkistaa huonekalun huomaamattomaan kohtaan. Aremmille tekstiileille löytyy vaahto- tai jauhepesuaineita, joilla puhdistus on hellävaraisempaa.

Kankaiden hoito ja suojaus

Noudatettava aina päällisestä annettuja hoito-ohjeita. Irrrotettavat päälliset: imuroidaan kevyesti käyttäen tekstiilisuulaketta. Kemiallinen pesu tai vesipesu tekstiilin pesu-ohjeen mukaan. Kiinteät päälliset: imuroidaan kevyesti käyttäen tekstiilisuulaketta. Vaahtopesu (ei kovin likaisille huonekaluille). Myös siivousliikkeet puhdistavat tekstiilihuonekaluja ja vuokraavat painepesulaitteita.

On varottava:

- Verhoilumateriaalin hoito-ohjeen vastaisia toimenpiteitä.
- Valkaisevia puhdistusaineita värillisillä kankailla.
- Liiallista hankaamista. Esimerkiksi liiallinen hankaaminen imuroitaessa kuluttaa kangasta.
- Nukkautuvien kankaiden harjaamista.
- Teräviä esineitä.
- Runsasta veden käyttöä ja kosteutta.
- Tamppaamista, sillä kankaan sidokset saattavat vaurioitua.
- UV-valoa, kuten kukkalamppuja ja suoraa auringonpaistetta.

NAHKA

Huonekalujen verhoilussa käytetään erilaisia nahkalaatuja: aniliini-, semianiliini-, mokka- ja nupukkinahkaa sekä peitevärjättyä nahkaa. Huonekalunahassa on useimmiten, suojaava pintakäsittely, mutta se voi olla myös käsittelemätön tai pelkästään värjätty. Tavallisin on kuitenkin peitevärikäsittely ja suojaava pintakäsittely. Tämä saa aikaan sen, että nahka kestää paremmin likaa, vettä ja rasvaa.

ANILIININAHKA, SEMIANILIININAHKA JA PEITEVÄRJÄTTY NAHKA

Aniliininahka on laadukkain nahkatyyppi, jonka luonteeseen kuuluu luonnon aiheuttamien epäsäännöllisyyksien kuten arpeutumien ja värisävyjen näkyminen. Ne ovat ikään kuin aitouden merkkejä. Ohuen pintakäsittelyn vuoksi aniliininahka on muita nahkalaatuja arempi ja patinoituu käytössä. Semianiliininahka on nahka, joka on värjäyksen jälkeen sävytetty läpikuultavilla väreillä. Sen luonteeseen kuuluvat myös tietyt epätasaisuudet.

Läpivärjäyksen lisäksi peitevärjätyn nahan pinnassa on erivahvuisia värikerroksia. Nahan pintaan voi olla painettuna sen pintaa tasoittava kuviointi eli martiointi.

Hoito ja suojaus

Käytetään vain huonekalukauppiaan suosittelemia verhoilunahalle tarkoitettuja puhdistus- ja hoitoaineita tai saippualiuosta. Erilaiset yleispuhdistusaineet voivat aiheuttaa vaikeasti korjattavia vaurioita.

- Säännöllinen imurointi.
- Pölyt pyyhitään nahkahuonekalusta nihkeällä siivouspyyhkeellä tai sienellä.
- Tahrojen poisto.
- Painellaan mietoon saippuaveteen kostutetulla siivouspyyhkeellä tai sienellä, ei saa hangata.

On varottava:

- Bensiiniä ja liuotepuhdistusaineita.
- Emäksisiä ja happamia puhdistusaineita.
- Hankausaineita.
- Kuivaa huoneilmaa, kuumaa ilmaa kuten lämpöpatterin läheisyyttä tai auringon valoa.
- Väriä päästäviä vaatteita vaalean nahan yhteydessä; vaatteet saattavat värjätä nahan.
- Hiuksista ja käsistä erittyvän rasvan pinttymistä.
- Nahan kastelemista ja kastuneen nahan hankaamista.

MOKKA- JA NUPUKKINAHKA

Mokkanahka on valmistettu haljasnahasta. Nupukkinahka on valmistettu nahasta, jonka nappapinta on kevyesti hiottu samettimaiseksi. Myös nupukista saattaa lähteä irtonukkaa.

Hoito ja suojaus

Käytettävä vain huonekalukauppiaan suosittelemia verhoilunahalle tarkoitettuja puhdistus- ja hoitoaineita. Erilaiset yleispuhdistusaineet voivat aiheuttaa vaikeasti korjattavia vaurioita. Harjataan vaahtomuovisienellä tai mokkaharjalla. Pöly nahkapäällisen poimuissa ja rypyissä kuluttaa pintaa. Säännöllinen hellävarainen imurointi tekstiilisuulakkeella.

Tahrojen poisto

Painellaan miettoon saippuaveteen kostutetulla siivouspyyhkeellä tai sienellä, mutta ei saa hangata.

On varottava:

- Bensiiniä ja liuotepuhdistusaineita.
- Emäksisiä ja happamia puhdistusaineita.
- Kuivaa huoneilmaa.
- Väriä päästäviä vaatteita vaalean nahan yhteydessä (vaatteet saattavat värjätä nahan).
- Hiuksista ja käsistä erittyvän rasvan pinttymistä.
- Nahan kastelemista ja kastuneen nahan hankaamista.
- Kuumaa ilmaa kuten lämpöpatterit.
- Auringon valoa.

TEKONAHKA

Tekonahka on muovia tai muovitettua kangasta ja sitä hoidetaan kuten muoveja. On varottava kuitenkin liuottimien käyttöä.

Hoito ja suojaus

Nihkeä- ja kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Jotkut muovit sähköistyvät ja keräävät herkästi pölyä. Sähköisyyttä voi vähentää jättämällä nihkeä- tai kosteapyyhinnän jälkeen huuhtelun ja kuivauksen pois. Pinttyneet pinnat puhdistetaan laimentamattomalla neutraalilla pesuaineella liuottaen. Sen jälkeen pinta huuhdellaan ja kuivataan.

Tahrojen poisto

Laimentamaton neutraali pesuaine kaikille tahroille.

On varottava:

- Liuottimia.
- Hankaavia siivousvälineitä tai -aineita.
- Vahvoja emäksisiä sekä happamia puhdistusaineita.
- Teräviä esineitä.
- Kuumia esineitä.
- Värjääviä nesteitä.
- Hoito- ja suoja-aineita, jotka ei ole tarkoitettu tekonahan hoitoon, esim. jotkut nahan hoitoaineet.

TAHRANPOISTO

Tahrat kannattaa poistaa välittömästi, jotta ne eivät pinty. Kauan ollut tahra hankautuu aina vain syvemmälle kuituun ja se on vaikea saada kokonaan pois. Tahranpoistoaineen vaikutusta kannattaa kokeilla ensin huomaamattomaan kohtaan. Poistettaessa käsitellään vain itse tahra. Kiinteä lika irrotetaan varovasti kaapimalla esimerkiksi lusikalla. Kosteus imeytetään talouspaperiin. Tahrat liotetaan, ei hangata. Tahraa poistettaessa työskennellään sekä tahraa kohden, että sieltä pois päin, ettei kankaalle jää rengasta.

Vettä tai tahranpoistoainetta kannattaa käyttää säästeliäästi, koska alla oleva materiaali voi vahingoittua tai värjätä päällisen. Turvallisinta, jos se on mahdollista, olisi tahranpoiston jälkeen pestä koko tuote joko painehuuhtelukoneella tai höyrypesurilla. Jos vaihdetaan tahranpoistoainetta, annetaan edellisen kuivua. Pienemmillä pinnoilla olevan kevyen lian voi poistaa pehmeällä, puhtaalla ja värittömällä pyyhkeellä. Tahrat on helpompi poistaa, jos verhoilumateriaalin käsittelee ennen käyttöä ja pesun jälkeen tekstiilipinnan suoja-aineella. Aine estää tekstiilipinnan likaantumista ja tahran imeytymistä tekstiiliin.

TAHRANPOISTOTAULUKKO

Appelsiini- ja sitrushedelmät	Tuoreena kuuma vesi. Pesu valkopesuaineella (materiaalin mukaan) + tahranpoistoaine.
Aurinkoöljy	Lämmin vesi + hiusshampoo
Coca-Cola	Tuoreena haalea vesi + hiusshampoo.
Huopakynä	Tuoreena hiusshampoo + vesi.
· vesiliukoinen	Vanhana hiusshampoo/ lianirrottaja + vesi.
· liuotinpohjainen	Tuoreena tahranpoistoaine + pesu tekstiiliin mukaan. Vanhana mahdoton poistaa.
Huulipuna	Esikäsitteily nestemäisellä pesuaineella/ hiusshampoolla. Pesu tekstiiliin mukaan. Kuivuneena lianirrottaja + tahranpoistoaine.
Kahvi	Tuoreena kylmä vesi. Vanhana liotus hiusshampooliuoksessa.
Kastike	Tahranpoistoaine.
Kengänkiilloke	Tahranpoistoaine.
Ketsuppi	Haalea vesi + hiusshampoo.
Kuulakärkikynä	Ikkunanpuhdistusneste + haalea vesi. Voimakkaampi vaihtoehto asetoni (varottava värin lähtemistä).
Kynsilakka	Kynsilakan poistoaine (varottava värin lähtemistä).
Liimaa	Haalea vesi.
· vesiliukoinen ja liisteri	Asetoni (varottava värin lähtemistä).
· lennokki- ja muoviliima, kaksikomponentti	Vanhana mahdoton poistaa.
Likööri	Haalea vesi + hiusshampoo.

Maali	
· alkydi	Ensin tärpähti, jonka jälkeen mieto shampoolius. Vanhana mahdoton poistaa.
· lateksi	Tuoreena vedellä. Vanhana mahdoton poistaa.
Maito, muna	Huuhtelu haalealla vedellä.
Meikkivoide	Hiusshampoolius/ nestem. pesuaine + huuhtelu.
Muste	Ikkunanpesuneste + haalea vesi.
Mustikka	Tuoreena kuuma vesi + hiusshampoo.
Oksennus	Haalea hiusshampoovesi.
Pihka	Tahranpoistoaine. Kemiallinen pesu pesulassa.
Polkupyörän öljy	Tahranpoistoaine / hiusshampoo.
Porkkana	Tuoreena hiusshampoo + kuuma vesi.
Punajuuri, punakaali	Tuoreena hiusshampoo + kuuma vesi.
Punaviini	Suolaa heti märkään tahraan. Esikäsittelyyn hiusshampoo/ lianirrottaja. Pesu mahdollisimman kuumassa.
Purukumi	Jäähdytetään jääpalalla tai pakastimessa. Raaputetaan varovasti pois.
Rasvat, öljyt, voi	Hiusshampoolius + haalea vesi.
Ruoho	Esikäsittelyyn tahranpoistoaine tai lianirrottaja.
Sinappi	Haalea vesi + hiusshampoo.
Steariini	Kovettuneena raaputetaan varovaisesti. Esikäsittelyyn tahranpoistoaine/ hiusshampoo.
Suklaa	Esikäsittely nestemäisellä pesuaineella. Kuivuneena tahranpoistoaine + pesu tekstiilin mukaan.
Tee	Tuoreena kylmä vesi + hiusshampoo.
Veri	Tuoreena kylmällä vedellä. Vanhana tahranpoistoaine.
Viini (ei punaviini)	Haalea vesi + hiusshampoo.
Virtsa	Haalea shampoovesi.
Virvoitusainejuoma	Hiusshampoo + kuuma vesi.
Voikukka	Hiusshampoo ja haalea vesi. Tahranpoistoaine.
Väri	Haalea vesi + hiusshampoo.

TÄYTEMATERIAALIT

Huonekalun verhoilussa pehmusteena voivat olla esimerkiksi joustimet ja lisäpehmuste, polyuretaanivaahdotmuovi, polyestervanu, höyhen tai untuva. Jokaisella pehmusteella on omat ominaisuutensa, jotka on syytä ottaa huomioon. Esimerkiksi untuvan luonteeseen kuuluu täyteen valuminen ja muotoutuminen verhoilumateriaalin sisällä. Tämä ei siis ole valmistusvirhe. Varovaisesti pöyhimällä voit yrittää palauttaa alkuperäisen muodon. Pehmustettu huonekalu muovautuu aina käytössä. Täyttemateriaali saattaa aikaa myöden painua kasaan ja näin kangas jää löysemmälle. Tätä ominaisuutta voit ehkäistä valitsemalla esim. napitetun tai sisään vetoja sisältäviä huonekaluja, joissa painaumat eivät niin helposti näy.

